

§ 106

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sinikka Vepsän ym. talousarvioaloitteesta erillismäärä- rahan varaamiseksi vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi

HEL 2021-002870 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei näe tarvetta erillismäärärahalle vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi. Nykyinen vapaaehtoistoiminnan ohje ja käytänteet mahdollistavat harkinnanvaraisen matkakulujen ja aterian korvaamisen, mikäli vapaaehtoisen tehtävän hoitaminen sitä edellyttää.

Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan vapaaehtoisuuteen ja vastikkeettomuuteen perustuvaa toimintaa, joka ei täytä normaalin työsuhteen tunnusmerkistöä. Henkilöt osallistuvat toimintaan oman valintansa ja motivaationsa mukaisesti, eivätkä he saa toiminnasta palkkaa tai tavoittele taloudellista etua. Vapaaehtoistoimintaa tehdään yhteisön, ympäristön tai muun kuin lähiomaisen hyväksi. Vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla henkilöillä ei korvata palkkatyössä olevaa henkilökuntaa, vaan vapaaehtoistoimintaan osallistuvilla on omat sovitut tehtävät, joita he tekevät palkatun henkilöstön apuna tai lisäksi. Helsingin kaupunki näkee vapaaehtoistoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä asiana. Vapaaehtoiset tekevät mittaamattoman arvokasta toimintaa toisten ihmisten ja kaupungin hyväksi.

Vapaaehtoistoiminnan perusedellytyksenä on toiminnan vastikkeettomuus, joten toimintaan osallistuvalla henkilöllä ei makseta mm. palkkiota, päivärahaa tai ateriaetuja. Vapaaehtoista voidaan kiittää eri tavoin, mutta sitä ei tule sopia etukäteen korvaukseksi tehtävästä. Kiittämisen tulee olla aina tavanomaista ja kohtuullista. Kiittäminen voi olla kahvi- tai virvoketarjoilua toiminnan aikana tai yhteinen ruokailu. Tarjoilua ei saa sopia korvaukseksi tehtävästä, koska se muuttaisi sen veronalaiseksi ateriaeduksi.

Vapaaehtoistehtävän hoitamisesta aiheutuneet kulut voidaan kuitenkin korvata. Mikäli vapaaehtoisen tehtävä edellyttää matkustamista tehtävän aikana kuten asiakkaan saattamista palvelupisteeseen tai lääkärikäynnille, niin vapaaehtoistoiminnan järjestäjä voi antaa vapaaehtoiselle asiointilipun tai vastaavan matkalipun tehtävän suorittamisen ajaksi. Vähävaraisille henkilöille tulisi olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osal-

listua vapaaehtoistoimintaan, eikä toiminnasta saa koitua vapaaehtoiselle ylimääräisiä kustannuksia. Kyseessä ei kuitenkaan ole palkitseminen toiminnasta, vaan tehtävään liittyvien kulujen korvaaminen.

Nykyinen vapaaehtoistoiminnan ohje ja käytänteet mahdollistavat mm. matkalipun antamisen vapaaehtoiselle tehtävän suorittamisen ajaksi, sekä kahvi- tai virvoketarjoilun tai yhteisöllisen ruokailun. Ruokailuihin liittyvä tarjoaminen on pääsääntöisesti ollut joululounas tai muun tapahtuman yhteydessä, sekä kahvien tarjoaminen vapaaehtoisten kokouksissa tai tehtävän suorittamisen aikana. Koko Helsingin kaupungin vapaaehtoistoiminnan suhteen matkalipun tarjoaminen tehtävän ajaksi on mittakaavaltaan pientä. Vapaaehtoistoiminnan tavat ovat keskenään erilaisia ja siksi on toiminnan järjestäjän vastuulla arvioida, onko kyseinen tehtävä sellainen, jossa on tarvetta huomioida ohjeiden mukainen tarjoilu sekä matkalippu. Vapaaehtoiset toimivat pääsääntöisesti lähellä omaa asuinalueaan, koska mahdollisuuksia toimia on laajasti ja Helsingin kaupungin toimipaikkoja runsaasti eripuolella kaupunkia.

Toistaiseksi harkinnanvaraisuus julkisen liikenteen matkalipun ja aterian/virvokkeiden tarjoamisessa vapaaehtoiselle on toimintamallina riittävä, varsinkin koska kustannukset eivät oletetusti ole mittavia nykyisillä toiminnoilla. On kuitenkin tärkeää seurata tilanteen kehittymistä ja tarvittaessa varaamalla erillistä määrärahaa julkisen liikenteen matkalippukulujen sekä virvoke- ja ateriakulujen kattamiseksi.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Eliisa Saarinen, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 64884
eliisa.saarinen(a)hel.fi
Kristiina Stenman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 46940
kristiina.stenman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, erillismäärärahan varaaminen vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

07.09.2021

Asia/3

Kaupunginkanslia on pyytänyt 22.9.2021 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Sinikka Vepsän ja 9 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien erillismäärärahan varaamista vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvion laatimisohjoiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Eliisa Saarinen, kehittämissasiantuntija, puhelin: 310 64884
eliisa.saarinen(a)hel.fi
Kristiina Stenman, kehittämissasiantuntija, puhelin: 310 46940
kristiina.stenman(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite, erillismäärärahan varaaminen vapaaehtoisten julkisen liikenteen matkakulujen ja aterian korvaamiseksi, Vepsä Sinikka

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano